

Z činnosti

Ze zápisu z předsednictva ze dne 29.8. 2007 v podniku Zemcheba v Chelčicích

1. Zhodnocení odbytu peckovin a bobulovin ze sklizně 2007

Sklizeň byla u většiny druhů průměrná nebo mírně podprůměrná. Ceny veškerého ovoce proti roku 2006 vzrostly a byly předsednictvem v červnu dobře odhadnuty. Ceny u višňů a červeného rybízu mohly být i vyšší. Rovněž třešně v určitý moment v ceně poklesly. Zájem obchodu i zpracovatelů byl o veškeré ovoce vysoký. Zástupci OUMS informovali o situaci a odbytu meruněk a broskví. Meruněk byla dobrá úroda, broskví cca průměr. Odbyt bez větších problémů, zejména tržních stolních odrůd meruněk, i u broskví byla poptávka uspokojivá. Problém byl s rychlým dozráváním ve vysokých teplotách.

2. Nastávající sklizeň a odbyt jablek v sezóně 2007/2008

Odhad sklizně k 31.7.2007 předpokládá o cca 3 % jablek více než první odhad k 15.6.2007. Celkově by se dle odhadů mělo sklídit asi 108.000 tun jablek v intenzivních sadech, tedy téměř o třetinu méně než obvykle. Je také velké poškození sadů krupobitím i místně škody slunečním úpalem. Konzumních jablek bude zřejmě jen polovina proti normálu. Poslední odhad bude k 1.9. 2007 a bude je provádět ÚKZÚZ Brno. Mimořádně vysoký je zájem o jablka na zpracování. Ceny se nyní již pohybují kolem 5,- Kč/kg. V současné době jsou ceny za jablka na zpracování v Polsku ještě vyšší než u nás.

Předsednictvo konstatovalo, že na základě nižší úrody u nás a v okolních zemích se předpokládá navýšení ceny konzumních jablek.

3. Aktuální zpráva o činnosti v regionech a odborných svazech

OVOCNÁŘSKÁ UNIE MORAVY a SLEZSKA

Předsednictvo se sešlo od posledního zasedání OUČR jednou. Hodnotili sklizeň letního ovoce, situaci v sadech, odhady sklizně, integrovanou produkci. Uspořádali dva semináře, jeden k ochraně sadů a druhý k modrým peckovinám ve Slupci na Znojemsku, který měl velmi dobrý program i účast. Chystají se na Hortikomplex v Olomouci.

VÝCHODOČESKÁ OVOCNÁŘSKÁ UNIE

Od posledně se sešli jednou. Zabývali se odhadem, integrovanou produkcí. Spolupřátali seminář k ochraně v Milovicích. Uspořádali zájezd do Švédska. Připravují také jednodenní zájezd do firmy SAD Daminěves spojený s návštěvou Zahrady Čech. Budou se účastnit na Hortikomplexu.

STŘEDOČESKÁ UNIE–OVOCNÁŘSKÉ A ŠKOLKAŘSKÉ DRUŽSTVO

V rámci mikroregionu podali projekty přes „MAS“. Navázali spolupráci se Zahradnickou školou v Mělníce. Připravují se na výstavu Země Živitelce do Lysé nad Labem. Ovoce je málo a je poškozeno od krup, sklizeň moštových jablek již probíhá.

UNIE OVOCNÁŘŮ JIŽNÍCH A ZÁPADNÍCH ČECH

Dne 28.8. 2007 organizovali opět programově zajímavé diskusní fórum „Ovoce“, které se uskutečnilo poslední den výstavy Země Živitelka, kde bylo součástí doprovodného programu. Zajišťovali stánek OUČR na Zemi Živitelce, bohužel byl na místě, kde procházelo méně návštěvníků, do budoucna budou požadovat změnu místa. Na konec října chystají slavnost plodů.

UNIE OVOCNÁŘŮ SEVEROČESKÉHO REGIONU

Měli valnou hromadu, spolupořádali zájezd do Maďarska. Připravují Zahradu Čech, nemají však stále jistou podporu od kraje, smlouvy nejsou podepsány. Připravují propagační akci „štrůdlování“ na Červeném Hrádku. V regionu velké škody po krupobití.

SWAZ PRO INTEGROVANÉ SYSTÉMY PĚSTOVÁNÍ OVOCE

Začátkem srpna uspořádali s VČOU a VŠŮO seminář k ochraně sadů s účastí více než 150 lidí. Přijmuli nových devět členů na předsednictvu. Byly zahájeny kontroly u některých členů a to namátkově. Členům, kteří nezaslali všechny podklady, nebyla vydána známka. Potvrzují žádosti o dotace na restrukturalizaci, nejen o členství a vhodnosti odrůd, ale také nově kontrolují rozbory půdy před plánovanou výsadbou. Všechny novinky jsou umísťovány na www stránky.

ŠKOLKAŘSKÝ SWAZ

Sešli se letos již čtyřikrát. Připravují druhé číslo občasníku Školkař. Některé školky mají problémy se suchem. Problémy mají také s nedostatkem povolených herbicidů do školek.

SWAZ SKLADOVATELŮ OVOCE

Swaz získal projekt k certifikátům kvality. Po úmrtí tajemníka Hrnečka je činnost swazu malá, funkce tajemníka je zatím neobsazená. Projekt musí být zpracován do poloviny listopadu, činnosti v souvislosti s tímto projektem zajistí tajemník OUČR.

4. Výstavnictví a propagace

Termín letošní výstavy Hortikomplex je od 4. do 7. října 2007 na výstavišti Flora v Olomouci, tématicky bude výstava zaměřena ve stylu „indiánské léto“. Ve stejném termínu je bohužel i výstava Zemědělec v Lysé nad Labem. Účast pro členy OUČR je zdarma. Podrobnosti k účasti mají regionální tajemníci. Termín Zahrady Čech v Litoměřicích je 14.- 22.9.2007. Téma pavilonu A bude sklizeň ovoce. Prostředky na účast se snaží zajistit také z krajského rozpočtu. Předsednictvo rozhodlo také o účasti OUČR na Salimě v březnu 2008. Přihláška bude podána do konce září.

V rámci propagace je v tisku skládačka financovaná Ministerstvem zemědělství a zdravotnictví ke zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny.

5. Odhady sklizně ovoce v ČR a EU

Byla podána informace o předpokládané sklizni v ČR a posledním odhadu. Předpoklady sklizně v EU jsou mírně podprůměrné. Sklizeň v EU-15 je průměrná, v nových členských zemích bude velmi nízká. V Maďarsku a v Polsku bude sklizeň poloviční. Podrobné informace jsou zveřejněny v periodikách OUČR a na webu.

6. Různé

- ✓ Byla diskutována otázka seznamu přípravků na ochranu rostlin. Stále ubývá přípravků, které je možné použít. V příštím roce má skončit registrace dalších významných pesticidů. OUČR již žádala EU přímo v Bruselu o přehodnocení záměrů zakázat některé účinné látky (jde např. o ethephon a paraquat). V průběhu září se vedení OUČR sejde s pracovníky SRS a následně požádá o rozšíření minoritních indikací, alespoň tam, kde je to možné.
- ✓ Předsednictvo bylo seznámeno se studií o spotřebě pesticidů v jednotlivých zemích EU, kterou vydal Eurostat. Spotřeba pesticidů v sadech v ČR je ve srovnání s významnými producenty EU-15 poloviční až třetinová. Tento oficiální dokument bude v příštím roce použit pro propagaci zdravého českého ovoce.

(ML)

Odhady sklizně

Odhad sklizně jaderovin v intenzivních sadech v ČR k 1.9.2007

Sklizně ovoce z plodných intenzivních sadů v tunách			
Odrůdy jablek	roční sklizeň ovoce 2006	odhad sklizně k 15.6. 2007	odhad sklizně k 1.9. 2007
	sklizeň (t)	sklizeň (t)	sklizeň (t)
Letní odrůdy	1 339	1 312	1 082
James Grieve a mutace	2 785	2 779	2 169
Ostatní podzimní odrůdy	1 787	1 846	1 836
Podzimní odrůdy celkem	4 572	4 625	4 005
Spartan, Mac Intosh	10 615	8 013	8 497
Šampion	10 427	8 501	8 220
Rubín a mutace	9 643	6 016	8 060
Gala	2 738	2 861	2 665
skupina Golden Delicious	33 781	20 036	19 845
skupina Red Delicious	2 064	1 325	1 421
Jonagold a mutace	11 600	7 519	9 421
Topaz	2 906	1 804	1 594
Melrose	2 874	1 930	2 284
Gloster	7 507	4 243	4 399
Idared	44 753	25 948	27 122
Melodie	1 831	1 104	1 279
Rubinola	1 594	762	846
Ostatní zimní odrůdy	10 927	9 730	10 638
Zimní odrůdy celkem	153 260	99 792	106 291
Jablka celkem	159 171	105 729	111 378

Odrůdy hrušek	roční sklizeň ovoce 2006	odhad sklizně k 15.6. 2007	odhad sklizně k 1.9. 2007
	sklizeň (t)	sklizeň (t)	sklizeň (t)
Clappova	137	161	269
Boscova lahvice	194	260	317
Konference	390	1 011	616
Lucasova	668	531	630
Bohemica	190	231	215
Pařížanka	9	30	31
Wiliamsova čáslavka	100	158	228
Dicolor	100	61	112
Erika	110	102	110
Ostatní odrůdy	223	205	322
Hrušky celkem	2 121	2 750	2 850

(dle OTK ÚKZÚZ)

Letos podprůměrná úroda jablek v EU

Celková produkce jablek v EU bude letos asi o 13 % menší než v roce 2006. Nejvýraznější pokles (až 46 %) se očekává v zemích střední a východní Evropy. V zemích bývalé patnáctky naopak se sklídí pravděpodobně o 3 % více jablek než v minulém roce. Podle posledních odhadů ze začátku srpna uvedených na kongresu o prognóze ovoce ve Vilniusu (kongresu se zúčastnilo více než 250 expertů pro jádrové ovoce z EU, jižní polokoule a USA) se očekává, že ve 27 členských státech EU bude sklizeno celkem asi 8,524 mil. t tržních jablek, což je o téměř 1,3 mil. t (o 13 %) méně než v roce 2006 a ve srovnání s víceletým průměrem o 17 % méně. Rozhodující vliv na letošní mimořádně podprůměrnou produkci jablek v EU má slabá úroda v nových členských státech. V Bulharsku, Česku, Estonsku, Maďarsku, Litvě, Lotyšsku, Polsku, Slovensku a Slovinsku se podle posledních odhadů sklídí dohromady jen 1,721 mil. t jablek ve srovnání s 3,177 mil. t v roce 2006 a než 3,3 mil. t v průměru let 2003-2006. Polští pěstitelé očekávají, že mrazy poškodily úrodu jablek natolik, že se sníží ve srovnání s rokem 2006 o 1,15 mil. t (o 47 %) na pouhých 1,20 mil. t. V Maďarsku se očekává meziroční pokles dokonce o 58 % na 203 000 t. V uvedené skupině zemí se mohou těšit z vyšší úrody než za minulý rok jedině ve Slovinsku. Větší úroda jablek než v minulém roce se očekává v Itálii, která je největším výrobcem jablek. Letošní sklizeň se může proti minulému roku zvýšit o 5 % na 2,083 mil. t. Ve Francii se sklizeň odhaduje na 1,613 mil. t, to je o 2 % více než v roce 2006. V Německu se nepočítá ve srovnání s minulým rokem s podstatnými změnami a celková sklizeň se odhaduje na 952 tis. t. Ve starých spolkových zemích se odhaduje sklizeň na 304 000 t, což je asi o 1 % více než v minulém roce, avšak v úrodné oblasti kolem Bodamského jezera může letošní produkce dosáhnout až 281 000 t, to je o 25 % více než v předchozím roce. Podle mezinárodních expertů na tržní jádrové ovoce, kteří se zúčastnili výše uvedeného kongresu, se v letošním roce očekává pokles výnosu ve srovnání s víceletým průměrem u odrůd Gloster, Cox Orange, Golden Delicious a Idared. Například v průměru EU-27 bude letošní sklizeň odrůdy Gloster ve srovnání s víceletým průměrem menší o 26 %, Cox Orange o 10 %, Golden Delicious o 7 % a Idared o 11 %. Vyšší výnos se podle odborníků naproti tomu očekává u odrůd Elstar, Fuji, Gala a Jonagored. Sklizeň jablek odrůdy Elstar bude asi o 9 % vyšší než víceletý průměr, u odrůdy Fuji se odhaduje zvýšení o 65 %, u odrůdy Gala o 11 % a u Jonagored o 16 %. Současné odhady uvádějí, že letošní produkce Golden Delicious, která je nejrozšířenější odrůdou v EU, dosáhne asi 1 986 000 t. Druhou nejvýznamnější odrůdou je Gala, jejíž letošní produkce se odhaduje na 814 000 t. Produkce odrůdy Red Delicious dosáhne asi 562 000 t, Jonagold 539 000 t a Elstar 411 000 t.

(Prognosfruit, Vilnius)

Odborné informace

Objev rezistence původce strupovitosti jabloní vůči strobilurinům

Ve Francii byly přibližně v roce 2002 zjištěny první případy rezistence původce strupovitosti jabloní (*Venturia inaequalis*) vůči strobilurinům. Monitoring této rezistence zkouškou klíčení spor in vitro je obtížné, protože poměr klíčení spor polních vzorků je variabilní a obvykle nízký. Nejběžnější mechanismus rezistence u tohoto typu fungicidů je výsledkem mutace v genu cytochromu b (GI_{43A}). Byly vyvinuty biomolekulární techniky ke zjišťování této mutace v původci strupovitosti jabloní a prokázaly se jako velmi vhodné. Byly uskutečněny analýzy s klíčením spor in vitro a zkoušky PCR na polních vzorcích v letech 2004 – 2006. To výzkumníkům umožnilo zmapovat rezistenci patogenu *Venturia inaequalis* vůči strobilurinům a monitorovat její postup ve Francii. Ukázalo se, že mutace GI_{43A} se šířila geograficky

(zvláště na jihozápadu a jihovýchodu Francie). Tato studie poukazuje na existenci jiných mechanismů rezistence ve Francii než jsou mechanismy mutace GI_{43A}.

(ÚZPI, Phytoma, 2007, č. 605)

Ošetření složkou aspirinu prodlužuje skladovatelnost hrušek

Novozélandští vědci zjistili, že přírodní složka aspirinu účinně prodlužuje skladovatelnost hrušek, což přináší možnost komerčně schůdného nechemického ošetření tohoto ovoce. Spotřebitelé chtějí kupovat ovoce se stále vyšší kvalitou a dlouhou trvanlivostí, ale mají obavy z některých chemikálií používaných v současnosti k jeho ošetřování, sdělil odborník na ovoce z Lincolnovy univerzity Mike Morley-Bunker, který pracuje s čínským vědcem profesorem Zhang YuXing na výzkumu využití smáčecích roztoků pro zachování kvality hrušek. Výzkumníci reagují na preference spotřebitelů tím, že hledají přirozenější přípravky, které mohou podporovat udržení kvality ovoce a zeleniny. Kyselina salicylová (fenolický antioxidant a složka aspirinu) je přirozeně vytvářena mnoha druhy ovoce a hraje roli při zrání ovoce, včetně udržování čerstvosti a ochrany proti mikroorganismům. YuXing měřil hmotnost, pevnost a obsah cukru hrušek předtím, než je umístil ve zředěném roztoku kyseliny salicylové na 24 hodin. Ty pak byly skladovány v pokojové teplotě po dva týdny a měření byla opakována. Bylo zjištěno, že ošetřené hrušky byly postižené hnilobou mnohem méně než neošetřené hrušky použité jako kontrolní vzorky.

(ÚZPI, Horticulture Week, 2007)

Bioinsekticid pro ochranu proti obaleči jablečnému uveden ve Velké Británii

Britští pěstitelé ovoce již mohou používat přírodní přípravek virové infekce na ochranu proti obaleči jablečnému a omezovat tak používání chemických pesticidů. Přípravek CyD-X, první granulovirus ve Velké Británii, uvedla společnost Certis. Ošetření je upraveno tak, aby se stalo standardem v jabloňových sadech. Tento bioinsekticid, testovaný v britském výzkumném centru East Malling Research aplikuje přírodní virus ve formě postřiku na jaboně a hrušně. Postihuje pouze larvy obaleče jablečného na ošetřovaných listech nebo na povrchu ovoce. Tento virus infikuje obaleče jablečného prostřednictvím střevního systému a rozkládá vnitřní orgány. Nebyly hlášeny žádné nepříznivé vlivy na užitečné druhy hmyzu. Zástupce společnosti Certis sdělil, že za období dvou až tří sezón po rutinních ošetřeních přípravkem CyD-X přirozená úroveň populací škůdce značně poklesla. Tento granulovirus je široce využíván v Evropě již po mnoho let a je významným nástrojem integrované ochrany proti škůdcům. Velká Británie je v Evropě v podnikání takovýchto přístupů v ochraně proti škůdcům pozadu za hlavními zeměmi pěstujícími ovoce. CyD-X je první přípravek tohoto typu, který byl společností Certis uveden.

(ÚZPI, Horticulture Week, 2007)

Výzkum biologické ochrany maliníku ve Velké Británii

Ve Velké Británii probíhá výzkum využívání feromonových lapáků pro bejlmorku *Resseliella theobaldi* – významného škůdce maliníku. Tento škůdce klade vajíčka ve shlucích do kůry mladého výhonku a vylíhlé larvy se živí dřevem uvnitř něho. To způsobuje ranky a otvůrky, které se stávají vstupní branou pro spor hub zejména od druhu *Leptosphaeria coniothyrium*, která může způsobit až odumření výhonku. Samičí feromon používaný v lapáku byl objeven vědci z výzkumné organizace EMR (East Malling Research) a ústavu NRI (Natural Resources Institute). Ti patentovali novou skupinu feromonů, do kterých patří i feromon této bejlmorky. Lapák a jeho návnada jsou vyvíjeny společně organizací EMR a AgriSense BCS a jsou testovány v rámci společného projektu britského ministerstva pro zemědělství DEFRA a průmyslem financovaného projektu LINK, zaměřeného na

minimalizaci používání pesticidů u maliníku. Pokusy s lapákem v komerčních kulturách během posledních dvou let se ukázaly jako velmi úspěšné. V roce 2006 bylo do pokusu zahrnuto 100 lapáků a počty lapaných sameček bejlmorky během sezóny značně kolísaly. Existovalo více nebo méně 100 násobné rozdíly v počtu lapaných bejlmorek na různých lokalitách – počty se pohybovaly od cca 40 – 4800 bejlmorek. Služba organizace ADAS předpovídající výskyt škůdců může být více nebo méně nahrazována lapáky. Problém této služby je ten, že je vhodná pouze pro venkovní plodiny (lapák může být používán pro všechny plodiny) a neukáže závažnost problému bejlmorky, který konkrétní pěstitel právě má. Lapák může zlepšit kontrolu škůdce a eliminovat zbytečné postřiky. Pěstitel může, podle množství lapaných jedinců bejlmorky rozhodnout, zda a kdy má provést postřik. Jediný insekticid schválený pro kontrolování tohoto škůdce je chlorpyrifos a podle entomologa tohoto výzkumu je jediným přípravkem, který funguje. Entomolog navrhuje postřik týden poté, co lapák zachytí prahové množství - 50 bejlmorek za týden. Za předpokladu, že tento postřik je dobře načasován, neměla by být zapotřebí žádná další ošetření. Pokračující odchvy ukáží, jak účinný byl první postřik a jak veliký je problém s bejlmorkou. Tyto lapáky k dispozici od společnosti Agralan of Aston Keynes. Jeden stojí 60 liber a je dodáván s 24 lepovými podložkami a šesti feromonovými návnadami na lapák. Návnada je vyměňována každý měsíc a lepová podložka každý týden, takže lapák vydrží jednu sezonu. Pro venkovní plodiny je nutný jeden lapák pro jeden až dva hektary plodiny.

(ÚZPI, Horticulture Week, 2007)

Britská debata o zachování starých odrůd ovoce a zeleniny

Na konci tohoto roku zřejmě vejde v platnost nová legislativa, která uvolní přísnou legislativu EU o prodeji a využívání historických odrůd ovoce a zeleniny. Britské ministerstvo DEFRA vyvíjí v současnosti aktivitu v Bruselu, aby dosáhlo změn v zákoně EU uvedeného v padesátých letech, který uvádí, že pouze semena na seznamu National List nebo katalogu EC Common Catalogue přicházejí v úvahu pro certifikaci, což omezuje sortiment semen pěstitelů a amatérských zahrádníků pouze na semena, která splňují určitá kvalitativní kritéria. Princ z Walesu dal ve své nové knize vysokou publicitu úsilí učinit historické odrůdy ovoce a zeleniny snadněji dostupné. Kritizoval toto omezení EU a konstatoval, že staré odrůdy ovoce a zeleniny se stávají ohroženými a měly by být, včetně těch z viktoriánských časů, snadněji dostupné pro lidi, kteří by potřebu jejich zachování posoudili sami. V této nové knize předvedené v novinách Daily Telegraph sdělil: Příliš mnoho těchto starých odrůd často vyvíjených během staletí, ne-li tisíciletí, je unáhleně vyřazeno nebo dokonce zakázáno nepochopitelnou evropskou legislativou a je udržováno při životě jen díky prozřetelnosti a odhodlání některých organizací, jako například Garden Organic. Ale ředitel organizace Processors & Growers Research Organisation sdělil: Tato sentimentálnost se v tomto sektoru neudrží. Neexistuje žádný smysl v navrácení starých odrůd, protože jsou ve vývoji nové kultivary. Nové odrůdy posloužily dobře, proto není důvod jít proti času. Řekl, že nové odrůdy, zvláště hrách a fazole jsou zkoušeny a testovány a hrají svou roli v hierarchii osiva tím, že osvědčují svoji spolehlivost. Staré odrůdy jsou rizikovější, což je činí většinou nespolehlivé pro komerční využití. Vedoucí organizace Garden Organic's Heritage Seed Library sdělila, že restriktivní zákon ovlivňuje zachování dědictví odrůd a organickým pěstitelům, kteří se o ně mohou zajímat, je tím zabraňováno, aby je mohli pěstovat. Ve sbírce této organizace existuje 200 odrůd rajčat, fazolí, více než 20 typů salátu, desítky typů mrkve, póru, cibule, růžičkové kapusty, kapusty a hrachu. Členové dostali omezené množství osiva, ale nebylo jim dovoleno, aby ho prodávali. Ačkoli zákon o osivu byl uveden proto, aby chránil spotřebitele, nyní jasně postihuje lidi, kteří chtějí pěstovat starší odrůdy, způsobem, který nebyl zamýšlen.

(ÚZPI, Horticulture Week, 2007)

Insekticidy pro ochranu hrušní proti meře hrušňové

Britská organizace HDC (Horticultural Development Council) určila dva hlavní insekticidy pro ochranu hrušní proti meře hrušňové (*Psylla pyricola*). Testy organizace HDC (Horticultural Development Council) určily dva hlavní insekticidy pro ochranu proti napadení merou hrušňovou (*Psylla pyricola*). Tento projekt uskutečňovaný organizací East Malling Research je zaměřen na prevenci opakování loňských ztrát v několika britských ovocných sadech, kde selhala ochrana proti škůdcům, což přineslo značné znehodnocení úrody. V prezentaci na technickém dni asociace pěstitelů ovoce British Independent Fruit Growers Association v Bewl Water v Kentu určila HDC pro řešení problému mery hrušňové jako nejlepší přípravky Karamate a Envidor. První je dlouho osvědčený fungicid s insekticidními vlastnostmi a druhý je novinkou společnosti Bayer, která získala schválení od úřadu PSD (Pesticides Safety Directorate) v tomto roce. Přípravek je vysoce účinný, ale trvá nejméně týden, než zlikviduje škůdce. Dobré výsledky poskytuje také směs síranu hořečnatého, síry a neionogenního smáčedla. Je obvykle používána některými pěstiteli, ale často je nutné aplikovat šest dávek za sezonu, aby bylo dosaženo dostačující likvidace škůdce. Byly používány dost vysoké dávky směsi: 7,5 kg/ha síranu hořečnatého plus 3 l/ha síry (800 g/litr suspenzního koncentráту) a 250 ml smáčedla. Bylo zjištěno, že pyretroid Hallmark opravdu zvýšil počty mer, zřejmě proto, že pravděpodobně likvidoval přirozené nepřátele škůdce, aniž by poškozoval škůdce, který je téměř rezistentní vůči pyretroidům. Ukazuje se, že přirození nepřátelé mery hrušňové, jako například plošnice rodu *Anthocoris* nejsou směsí přípravků Karamate a Envidor relativně poškozováni.

(ÚZPI - Horticulture Week, 2006)

Využití pomocných látek v ovocnářství

V současné době, kdy dochází v důsledku lidské činnosti ke klimatickým změnám, mají tyto změny dopady i při pěstování ovocných kultur – dochází k obdobím s výrazným nedostatkem nebo naopak přebytkem vláhy, což působí stresujícím způsobem na jejich vývoj. Jako možnost určité kompenzace těchto nepříznivých činitelů se ukazuje využití pomocných látek, které např. zvyšují přirozenou úrodnost půdy a zvyšují její biologickou aktivitu, což příznivě ovlivňuje úroveň výnosů.

Těchto pomocných látek je celá řada - v našem sledování jsme v Holovousích odzkoušeli přípravek PRP francouzské společnosti PRP SA, která v České republice působí od roku 2005. PRP SOL je granulát z dolomitického vápence, terestrálního vápence a sedimentu mořských řas. Svým působením by měl zlepšovat půdní strukturu, mobilitu živin a biologický život v půdě. Praxe při jeho použití je taková, že je výrazně omezeno nebo vyloučeno hnojení fosforem a draslíkem, na původní výši zůstává hnojení dusíkem. PRP EBV je v kapalné formě a je to směs minerálních látek v nízké koncentraci obohacená draslíkem. Má mít pozitivní vliv na účinnost fotosyntézy, posílení tkáňových pletiv a celkovou vitalitu porostů včetně protistresového účinku. Svým účinkem vhodně doplňuje použití granulátu PRP SOL.

Hodnocení jsme prováděli u jabloní odrůdy Melrose/M9, rok výsadby 1985 na drátěnce ve sponu 4 x 2 m (1250 str./ha), ve variantě hodnoceno 29 stromů, plocha pokusné parcely cca 230 m².

Varianty pokusu:

1. Kontrola – bez aplikace PRP
2. PRP SOL – granulát 300 kg/ha do 2 m pásů pod stromy (březen)
3. PRP EBV – postřik na listy 10 l/ha (5 dávek od pučení pupenů do nalévání plodů)
4. PRP SOL + EBV – kombinace granulátu a postřiku

Na pokusné ploše probíhala běžná agrotechnika, při sklizni byl sledován výnos z jednotlivých variant a zjištěna kvalita plodů (I. velikostní třídy-nad 65 mm).

Aplikace PRP SOL byla provedena 28.března na povrch půdy do 2 m pásů pod stromy u varianty 2 a 4. Aplikace PRP EBV traktorovým postřikovačem – 27.4., 14.5., 31.5., 15.6., 22.6.

Hnojení celé plochy proběhlo 11.dubna, kdy byl aplikován pouze LAV 27% v dávce 100 kg/ha.

Během vegetace byl proveden postřik přípravku Foligreen při společné aplikaci fungicidů. Během vegetace bylo provedeno 5x sežínání trávy v meziřadí.

Sklizeň proběhla 14.září 2007 s těmito výsledky.

Výnos z jednotlivých pokusných variant

Varianta	Celkový výnos kg	Průměrný výnos kg/strom	Výnos t/ha	Zvýšení výnosu t/ha
Kontrola	800	27,6	34,5	-
PRP SOL	1111	38,3	47,9	10,7
PRP EBV	1119	38,6	48,3	11,0
PRP SOL + EBV	1149	39,6	49,5	12,0

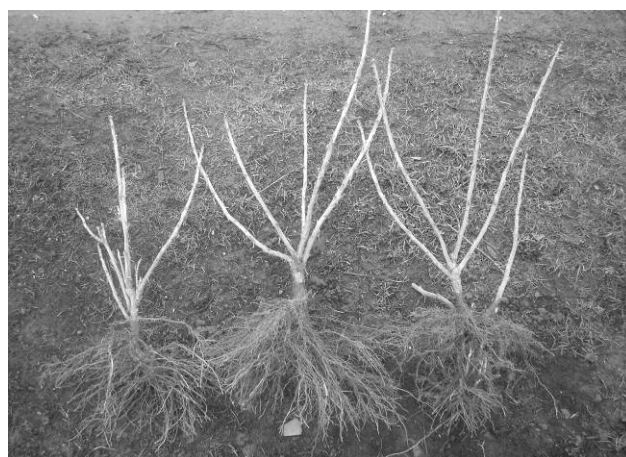
Výsledky prokázaly nejvyšší výnos ve variantě 4 (PRP SOL + EBV = 39,6 kg/strom), rovněž samostatná aplikace granulátu event.postřiku přinesla zvýšení výnosu oproti kontrole (27,6 kg/strom).

Podíl plodů I.třídy nebylo možné objektivně zhodnotit s ohledem na to, že většina plodů byla větších než 65 mm.

Naše sledování prokázalo příznivý vliv pomocné látky PRP na velikost sklizně jablek odrůdy Melrose a tím i přínos ekonomický. Výsledky byly však docíleny na malé pokusné ploše. Pro objektivní výnosové zhodnocení by bylo zapotřebí provést sledování na větší ploše a i u dalších odrůd. Při ekonomickém hodnocení je však také třeba upozornit na výši nákladů na 1 ha – při aplikaci 300 kg PRP SOL činí náklady 5712 Kč a postřik 10 litrů PRP EBV stojí 4046 Kč.

(Ing.Miroslav Pražák,CSc., VŠÚO Holovousy s.r.o.)

Vliv přípravků PRP na tvorbu kořenových systémů

Jak je uvedeno v příspěvku ing. Miroslava Pražáka z VSUO Holovousy, potvrdil se vliv přípravků francouzské společnosti PRP SA na produkci v ovocných sadech. Nejen v produkčních sadech, ale i ovocných školkách mají přípravky PRP své místo. V loňském roce jsme s kladným výsledkem testovali účinky přípravku PRP SOL na tvorbu kořenového systému a přírůstku dřeva u mladé výsadby rybízu pana Lubomíra Novohradského v Doudlebách nad Orlicí (viz. obr.1)

Zleva doprava:

- Výsadba podzim 2005 bez ošetření PRP SOL
- Výsadba podzim 2005 s ošetřením 300 kg PRP SOL bez zapravení do půdy. Aplikací do herbicidního pásu byla dávka navýšena na 900 kg/ha.
- Výsadba jaro 2006 s plošnou aplikací PRP SOL v dávce 300 kg/ha se zapravením do půdy(poškozeno rýčem při dobývání)

V letošním roce potvrdili stejný efekt u školkovanců angreštu ing. Jan Bielmacz v Ovocné školce v Kozolupech a ing. Vladimír Potůček ze Sempry Litoměřice. Jak vyplývá z dosavadních výsledků, můžeme doporučit přípravky PRP jak v ovocných školkách, tak k mladým výsadbám při zakládání sadů. O dalších výsledcích vás budeme průběžně informovat na stránkách tisku a pravidelných odborných seminářích.

Ing. Ivan Petrtýl

Zahrada Čech

Gandalovič: ovocnáři si musí vytvořit pevné odbytové vazby

Producenti ovoce v České republice by se letos měli více zaměřit na vytvoření stálých odbytišť, i kdyby to znamenalo několikahaléřové snížení ceny za kilogram vykupovaného ovoce. Na slavnostním zahájení XXXI. ročníku zahradnického veletrhu Zahrada Čech v Litoměřicích to řekl ministr zemědělství Petr Gandalovič. Podle ministra si ovocnáři svoji největší krizi z konkurence zahraničního zboží prodělali již před vstupem České republiky do EU, zelináři těsně po našem vstupu do EU. Dnes se podle Gandaloviče jejich situace jeví již mnohem příznivěji s dobrým výhledem do budoucna. Letošní jarní mrazy snížily ve velké části Evropy úrodu ovoce o zhruba 30 procent. To mělo vliv na výrazně vyšší ceny ovoce na konzum i na zpracování. „Dobrý prodejní rok je jistě možné využít k vytvoření maximálního zisku, ale možná právě letos by producenti měli více přemýšlet dopředu a vyměnit pár haléřů z ceny za kilogram ovoce za vytvoření pevnějších odbytových vazeb, aby se v roce horšího odbytu měli vůbec kam obracet,“ uvedl Petr Gandalovič. České ovocnářství má bohatou tradici. Například u jablek, hrušní a třešní odolává konkurenci několik našich odrůd. Je to dáno zejména dobrými půdně klimatickými podmínkami. Potýká se ale s velkým podílem přestárých sadů. **MZe se proto podle ministra bude snažit udržet národní podpory na výsadbu a závlahy co nejdéle.** Ministr Gandalovič se ve svém vystoupení zmínil také o reformě SOT s ovocem. EU podle jeho slov určuje většinu podpůrných mechanismů společnými pravidly. „Letošní reforma klade větší důraz na posílení trhu, schopnost producentů odolat krizím, ale i větší spotřebu. Celkově by se pozice českého ovocnářství a zelinářství měla zlepšit,“ řekl Gandalovič.

(z tisku)

Flora Olomouc - Hortikomplex

Nejlepší domácí pálenka se narodila ve středních Čechách

Nejlepší domácí výrobci ovocných destilátů nejsou na Valašsku, nýbrž ve Středočeském kraji. Alespoň tak zní výrok odborné poroty, která bedlivě otestovala bezmála 200 vzorků pálenek v rámci soutěže Flora košt. Nevyhrála dokonce ani slivovice, ale pálenka z vína. Titul absolutního šampiona klání degustátoři udělili padesátiprocentní vínovici z produkce palírny Radlák z obce Jílové u Prahy. Soutěž uspořádalo olomoucké Výstaviště Flora při příležitosti festivalu gastronomie a nápojů Olima. "Vítězná vínovice není jen mým dílem. Vyrobil jsem ji se spolumasajitelem palírny, mým spolužákem Zdenkem Musilem. Pálenku jsme vypálili ze stolní odrůdy vína," uvedl spolumasajitel palírny Libor Lacina. Výrobcům vínovice doporučuje to, aby révu zbavili před zkvašením stopek. Recept na vypálení dobré pálenky z jakékoliv

ovoce spočívá podle Laciny v tom, že plody nesmějí být nahnilé a plesnivé a kvas musí vznikat bez přístupu vzduchu. "Je také dobré kvas infikovat ušlechtilými kvasinkami, které dokážou vytáhnout do destilátu aroma ovoce a maximální obsah alkoholu," upřesnil Lacina. Doplnil, že se pálení ovocných destilátů profesionálně věnuje asi deset let. "Doslal jsem se k tomu díky rodinné tradici. Co se týče mého vztahu k alkoholu, samozřejmě ho mám povinnost testovat, nedělám to ale tak, že bych všechny vzorky pil. V tom případě by to bylo vražedné," usmál se spolumajitel palírny Radlák. V soutěži Flora košť se letos sešlo 187 pálenek. Degustace a hodnocení přihlášených vzorků se konalo již 21. září. Slavnostní vyhlášení výsledků bylo součástí programu gastronomické výstavy Olima, která se konala spolu s výstavou ovoce a zeleniny Flora Olomouc.

Výsledky hodnocení ovocnářské a školkařské expozice při podzimní etapě Flora Olomouc

Soutěž proběhla v rámci 12.ročníku výstavy ovoce, zeleniny a školkařských výpěstků Flora Olomouc - podzim 2007

Komise: Ing. Eva Jetmarová, CSc.(předsedkyně), Ing. Jaromír Čepička, CSc., Ing. Martin Ludvík, Prof. Ing. Vojtěch Řezníček, CSc., Ing. Dušan Nesrsta, p. Alois Soukup

Výsledky soutěže

I. Soutěž o nejlepší expozici v oboru ovocnářství

1. místo Úsovsko a.s., Klopina, divize sady Veleboř
2. místo HD Určice, ovocnářské středisko Dětkovice
3. místo ZD Senice na Hané, sady Vilémov

II. Soutěž o nejlepší kolekci odrůd v oboru ovocnářství

1. místo Šampima - Ing. Jiří Mazánek, Ovocnářská farma Proseč
2. místo Pomona Těšetice, a.s.
3. místo Tagros, a.s. Troubelice

III. Soutěž o nejlepší školkařskou kolekci

1. místo OŠ Bruzovice - Velicesta
2. místo Arbia s.r.o. , Zlín- Malenovice
3. místo ZD Unčovice, OŠ Mezice

IV. Soutěž o nejlepší odrůdu a výpěstek

a/ v kategorii ovoce

1. místo jablko Rubinola - ZD Podhradí, Týn n. Bečvou
2. místo jablko Golden Delicious - POMONA Těšetice a.s.
3. místo hruška Bohemica - Kareš Petr- Ovocnářství, Ostroměř

b/ v kategorii školkařský výpěstek

1. místo hrušeň Williamsova - ZD Unčovice, OŠ Mezice
2. místo angrešt Invicta - Vladimír Šincl, Mezice
3. místo třešeň Rivan - Ing. Oldřich Špunda , Náklo

Cena ředitele VFO, a.s. :

ZD Senice na Hané, sady Vilémov - za jablko Rubín

Cena primátora města Olomouce :

Sempra Praha, a.s. - za kolekci odrůd jaderovin

Pohár hejtmána Olomouckého kraje :

Úsovsko a. s. Klopina, divize sady Veleboř - za ztvárnění expozice k danému tématu

(VFO)

Integrovaná produkce

Meteorologické přístroje pro integrovanou produkci

Nařízení vlády č. 79/2007 Sb. o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření ukládá pěstitelům ovoce a nově i zeleniny při žádosti o dotace mimo jiné vést každoročně v období od 1. 3. do 30. 9. záznamy o vývoji teploty a vlhkosti vzduchu zjištěné pomocí jednoho z následujících technických zařízení: *vlhkoměr a maximo-minimální teploměr*, měřič teploty a vzdušné vlhkosti, meteorologická stanice.

Jelikož jde o poměrně specifickou záležitost, která není v samotném nařízení ani v metodice k jeho provádění nijak blíže konkretizována, ani není blíže vysvětleno, k čemu získané údaje mají sloužit, pokusíme se v tomto příspěvku nastínit některé možnosti volby přístrojového vybavení s ohledem na splnění požadovaného účelu v současnosti a s výhledem do budoucnosti.

Vlhkoměr a maximo-minimální teploměr

Na meteorologických stanicích pracujících v síti Českého hydrometeorologického ústavu, kde je doposud prováděno ruční měření, se zásadně používají vlasové vlhkoměry, které se v průběhu desetiletí osvědčily jako nejspolehlivější a poskytující dostatečně přesné hodnoty v poměrně širokém teplotním rozsahu. Teploměry k zjišťování teplotních extrémů se v meteorologii používají zásadně dva, a to zvláště maximální a minimální. Důvodem je především vyšší přesnost samostatných teploměrů – jejich dělení je po 0,5 °C, přičemž údaje se odečítají s rozlišením na 0,1 °C. V zemědělské praxi je však stále ještě rozšířen maximo-minimální teploměr Sixův, který se používá pro méně přesné určení teplotních maxim a minim v určitém časovém období. Tento poměrně jednoduchý přístroj spojuje činnost obou výše uvedených teploměrů. Dělení jeho stupnice je po 1 °C, což určuje třídu přesnosti jeho údajů. Zmíněná vyhláška však nijak blíže nespecifikuje, s jakou přesností se mají měření provádět a zapisovat. U Sixova teploměru někdy dochází k tomu, že indexy vymezující dosaženou maximální a minimální teplotu, nedrží na svém místě a pomalu kloužou dolů, čímž samozřejmě výrazně ovlivňují měření a takový přístroj je pro seriózní měření nepoužitelný. Lze jej zakoupit ve specializovaných prodejnách se zahradnickými potřebami. Aby údaje získané výše popsanými přístroji co možno nejvíce odpovídaly skutečnému stavu atmosféry, je zapotřebí je chránit proti přímému dopadu slunečních paprsků a před deštěm. Tomuto účelu nejlépe vyhovuje klasická meteorologické žaluziová budka, umístěná na volném prostranství. Odečet hodnot extrémních teplot by se měl provádět ve večerních hodinách (předpis pro pozorovatele říká, že by to mělo být ve 21 hodin místního středního středoevropského času). Pokud mají mít údaje o vlhkosti vzduchu alespoň trochu vypovídající hodnotu, je vhodné je odečítat třikrát denně, a to v 7, 14 a 21 hodin místního středního středoevropského času a vypočítat z nich průměr. Postup, který doporučuje nařízení, tj. odečíst jednou za den vlhkost vzduchu a připsat k tomu časový údaj měření nemá z hlediska meteorologického žádnou vypovídací schopnost, a je proto bezcenný. V obchodech se spotřební elektronikou lze zakoupit přístroje, měřící venkovní teplotu a vlhkost vzduchu, většinou již s bezdrátovým přenosem údajů. Dosah těchto přístrojů je uváděn výrobcí většinou do 100 m, platí ovšem za předpokladu přímé viditelnosti, každá zeď anebo jiná překážka jej citelně snižuje. Pokud se rozhodneme pro tento způsob získávání meteorologických údajů, vybereme přístroj, který umí zaznamenávat maximální a minimální teplotu a měří samozřejmě i venkovní vlhkost vzduchu. Kryty senzorů, dodávané výrobcí, většinou chrání pouze proti dešti, při vystavení na přímém slunečním záření je tento kryt nedostatečně ventilován a dochází k většímu zkreslení maximální teploty. Umístěním do

meteorologické budky anebo alespoň pod jednoduchou stříšku tak, aby byl snímač po celý den ve stínu, podstatně zlepší věrohodnost údajů. Odečet hodnot se provádí opět ve večerních hodinách, kdy se provede i vynulování paměti. Údaje o vlhkosti vzduchu je však zapotřebí odečítat opět třikrát denně, pokud se nechceme spokojit pouze s formálním záznamem. Doporučení: Výhodou těchto přístrojů jsou jejich poměrně nízké pořizovací náklady, nevýhodou naopak skutečnost, že odečet a zápis údajů je nutno provádět nejméně jednou za den. Pořídí si je proto především pěstitelé, kteří mají během vegetačního období každodenní možnost odečtu údajů a neočekávají od této činnosti více než pouhé vyplnění příslušných kolonek ve formuláři. Pozemky, na nichž se praktikuje integrovaná produkce nesmí být vzdáleny od místa pozorování více než udává nařízení, tj. 5 km.

Měřič teploty a vzdušné vlhkosti

Jelikož nařízení vlády blíže nedefinuje požadavky na tyto přístroje a tyto termíny nezná ani Meteorologický slovník, pokusíme se zařadit do této kategorie přístroje registrující teplotu a vlhkost. Starší odborníci jistě dobře znají mechanické termohygrografy, popřípadě termografy a hygrografy, u nichž je hodnota příslušného prvku zaznamenávána perem na otáčejícím se válci s navinutým registračním papírem. Otočka záznamového válce se většinou používá týdenní. Po tomto časovém úseku se papír sejme a odečte se pro každý den maximální a minimální teplota, anebo i podrobnější údaje z termínů 7, 14, 21 hodin, popřípadě pro každou hodinu. Výhodou těchto přístrojů je poměrně snadná obsluha, zvládnutelná i uživatelem bez znalosti a vlastnictví výpočetní techniky, nevýhodou je nutnost každotýdenního vyhodnocování. Tam, kde jsou tyto přístroje z minulosti k dispozici, je možno je používat pro potřeby nařízení po jejich seřízení a překontrolování. Mezi ovocnáři je stále ještě používán přístroj značky Lufft, který kromě teploty a vlhkosti vzduchu zaznamenává i orosení listů. Většina těchto přístrojů pochází ještě z doby před rokem 1989. Pořízení nových mechanických registračních přístrojů je však v současné době finančně daleko náročnější než pořízení elektronického registrátoru. Umístění mechanických samozapisujících přístrojů musí být výhradně v meteorologické budce.

Pro uživatele vlastníci a ovládající alespoň základní činnosti na počítači, je v současné době pravděpodobně nejvhodnějším prostředkem pro pořízení příslušných údajů o teplotě a vlhkosti vzduchu elektronický registrátor. Ten umí do své paměti zaznamenávat v pravidelných časových intervalech hodnoty uvedených prvků a po připojení k počítači je lze zpracovávat vhodným programem, který vypočítá denní hodnoty. Pokud se tato měření provádějí poměrně často, např. v patnáctiminutových intervalech, lze z hodnot naměřených v daném dni vybrat maximální a minimální hodnotu, odpovídající poměrně přesně hodnotám zjištěným maximálním a minimálním teploměrem. Kromě toho, že tato měření poskytnou údaje pro vyplnění formuláře vládního nařízení, při svědomité obsluze, nejlépe celoroční, vznikne i cenná databáze údajů vhodná pro další zpracování některým z programů na vyhodnocení škodlivých činitelů. Podmínkou pro správnou činnost je opět umístění do meteorologické budky, anebo vzhledem k poměrně malým rozměrům registrátoru, do vhodného stínítka.

Doporučení: Mechanické registrátory jsou vhodné v těch případech, kdy je má žadatel k dispozici z minulosti a zároveň nemá čas každodenně zapisovat údaje z vlhkoměru a teploměru. Najdou uplatnění především u pěstitelů, kteří neočekávají od této činnosti více než pouhé vyplnění příslušných kolonek ve formuláři a najdou si každý týden chvilku času na vyhodnocení záznamů. Elektronické registrátory jsou již vhodným pomocníkem pro pěstitele se zájmem vytvářet si počítačovou databázi údajů o teplotě a vlhkosti vzduchu a kromě splnění podmínek pro získání dotace chtějí tyto údaje využít způsobem, který by přispěl k správnému načasování chemických postřiků.

Meteorologická stanice

Pokud bychom vycházeli z Meteorologického slovníku, pod označením meteorologická stanice se zde rozumí “místo, v němž se konají stanovená meteorologická pozorování podle dohodnutých postupů”. Lze se oprávněně domnívat, že zákonodárce z tohoto zdroje nečerpá, poněvadž pak by bylo možno za meteorologickou stanicí označit i předcházející dva technické prostředky. Za meteorologickou stanicí v pojetí nařízení se pravděpodobně bude považovat přístroj, dnes již elektronický, který kromě teploty a vlhkosti vzduchu měří i některý z dalších meteorologických prvků, jako jsou např. srážky, délka ovlhčení listů, půdní teploty, přízemní minimální teplota, směr a rychlost větru, vlhkost půdy, záření apod. Tato zařízení jsou pak výrobci většinou nabízena jako “automatické meteorologické stanice”. Zde záleží již jen na uživateli, pro které prvky najde uplatnění ve své činnosti. Z pohledu ovocnáře – pěstitele jabloní, je jistě důležitým prvkem právě délka ovlhčení listů, rozhodující v kombinaci s teplotou a vlhkostí vzduchu o vzniku infekce strupovitostí jabloní. Automatická meteorologická stanice je vybavena vlastní pamětí, do níž si v zadaných časových intervalech ukládá hodnoty naměřených prvků a ve vhodném okamžiku je přenese do počítače. Tento přenos může být na kratší vzdálenosti pomocí kabelu anebo bezdrátový, při větších vzdálenostech je zapotřebí data přenášet pomocí notebooku. Poněkud dražším, avšak elegantnějším a perspektivním řešením je přenášení dat pomocí sítě GSM. Uživatel tak může mít stanici umístěnou kdekoli, jedinou podmínkou je, aby byla v dosahu signálu příslušného operátora. Data jsou pak předávána na vyžádání (anebo v nastavených časových intervalech) přímo do počítače uživatele, eventuálně na speciální server, odkud si je může uživatel, popřípadě i další zájemci, prohlédnout a stáhnout. Výhodou tohoto řešení je i to, že umožňuje specializovaným firmám pomocí vhodného softwaru pořízená data zpracovávat a zájemcům v blízkosti stanice poskytovat již přímo doporučení o vhodných zásadách, aniž by uživatel byl zatěžován manipulací s daty (stahování, odesílání apod.). Doporučení: pro automatickou meteorologickou stanicí se rozhodnou ti pěstitelé, kteří mají zájem co nejvíce využívat naměřených údajů při vlastním rozhodování o chemických postřicích a výměra jejich ploch je větší, popřípadě mají možnost konzultovat vyhodnocené údaje s příslušnými odborníky. Přenos prostřednictvím GSM je vhodný v těch případech, kdy je zapotřebí mít aktuální údaje i ze vzdálenějších míst, popřípadě umožnit dalším subjektům sdílení těchto dat a jejich další vyhodnocení.

Závěr

Potřeby získávání meteorologických údajů pro zemědělské účely si byl již ve druhé polovině XIX. století vědom G. J. Mendel, a proto se kromě vlastních pokusů vedoucích k objasnění základních zákonů genetiky zabýval i pečlivým pozorováním meteorologických prvků. Není bez zajímavosti, že počet jím publikovaných prací v oboru meteorologie převyšuje počet jeho prací o problematice genetiky. V současné době význam meteorologických měření nadále vzrůstá, což je dáno globálními klimatickými změnami, nutícími pěstitele včas zareagovat na doposud ne zcela běžné jevy. Je však zapotřebí je pojímat v širších souvislostech a především pak v návaznosti na další vyhodnocení získaných údajů, jež by mělo především vést k sestavení signalizace ošetření proti konkrétnímu škodlivému činiteli. Tím by se měl počet provedených postřiků snížit na nezbytné minimum, což je kromě jejich omezeného výběru jedním z cílů integrované produkce. Některé z těchto vyhodnocení si může udělat sám uživatel, pokud si pořídí příslušný program, jiné je naopak lepší svěřit odborné firmě, která je obeznámena se situací na širším území a mající k dispozici dražší programové vybavení a hlavně odborníky na problematiku ochrany rostlin.

(RNDr. Tomáš Litschmann)

Pěstitelé jahod

Setkání jahodářů v Turnově

Dne 17. května 2007 uspořádal Školkařský svaz OUČR ve spolupráci se Šlechtitelskou stanicí Sempra Turnov, s. r. o., seminář k problematice pěstování jahodníku. Tato problematika nebyla již delší dobu prezentována, a proto se organizátoři rozhodli přiblížit nové trendy v pěstování jahodníku všem zúčastněným. Z přednášejících vystoupil Ing. Vladimír Louda ze Sempry Turnov, s. r. o., s poznatky o situaci při pěstování jahod v ČR. Ing. Libor Dokoupil PhD. z ÚKZÚZ Želešice dále představil novější sortiment odrůd. K problematice výživy a hnojení poskytl nejnovější informace Ing. Georgi Kostov z firmy Yara Agri Czech. O ochraně jahodníku proti chorobám a škůdcům referoval Ing. František Řezanina z Bayer CropScience. Nový systém při pěstování jahodníků pod fólií, který již funguje v České republice, představil Ing. Luboš Pokorný z firmy Berry servis, Český Brod a základní informaci o humínových látkách a jejich použití v zemědělství a při pěstování jahodníků podal Ing. Zdeněk Zedník z firmy Amagro Praha. Po přednáškové části následovala vcelku živá diskuse nad problémy českého jahodářství. Jako zásadní byly označeny problémy s registrací chemických přípravků určených pro kulturu jahodník. Pěstitelé bylo konstatováno, že dosavadní rozsah registrovaných přípravků je nedostatečný a je potřeba se pokusit o rozšíření registrace jako minoritní indikace některých dalších pesticidů. Dalším z problémů jahodářství je v podstatě nulová podpora pěstitelů jahod ze strany státu. Na druhé straně bylo některými konstatováno, že za tuto situaci si mohou sami jahodáři, protože nejsou jednotní a aktivní. Bylo dohodnuto, že se založí skupina, která bude mluvčím jahodářů. V jejím čele bude Ing. Vladimír Louda. Případní zájemci se mohou hlásit přímo u něj, nebo mu svoje připomínky a náměty zasílat. Po skončení semináře měli účastníci možnost shlédnout část porostů jahodníku ve Šlechtitelské stanici Sempra Turnov, s. r. o. I přes problémy, které mají pěstitelé jahod, bylo velmi příjemné vidět plný přednáškový sál zájemců o tuto problematiku.

(Ing. Václav Koběluš, PhD., Školkařský svaz OUČR)

SRS informuje

Sdělení k rojení chroustů a škodlivost ponrav v roce 2007

Chroust obecný (*Melolontha melolontha* L.) patří v České republice mezi významné škodlivé činitele trvalých kultur a zeleniny. Pro trvalé kultury je charakteristické, že zde mimo období devadesátých let způsobuje škody nepřetržitě na rozdíl od polních plodin, kde jsou škody hlášeny především do roku 1975. Jak je uvedeno, od roku 2000 můžeme sledovat určitý návrat tohoto škůdce. Způsobené škody ovšem nedosahují dřívější intenzity. V loňském roce jsou hlášeny škody z okresu Břeclav na jahodách a zelenině v druhé polovině května, způsobené ponravami. Letos se rojili dva kmene chrousta obecného. V nižších polohách tříletý kmen III0 (s periodicitou výskytu 2007, 2010, 2013...), který zabírá velké územní celky ve Slovenské republice. Ve vyšších polohách IV3 (s periodicitou výskytu 2007, 2011, 2015). V České republice jde o následující tři oblasti a ojedinělé ostrůvky. První oblast zabírá okr. Louny (mimo západní část), jihovýchodní část okr. Most, jižní polovinu okr. Teplice, okr. Litoměřice (mimo severovýchodní část), jižní oblast okresu Česká Lípa zasahující do severozápadní části okresu Mladá Boleslav a severní polovinu okresu Mělník. Druhá oblast je tvořena severní polovinou okresu Kutná Hora a zasahující do západní poloviny okr. Pardubice. Největší je třetí oblast na Moravě zabírající východní polovinu okr. Břeclav,

jihovýchodní polovinu okr. Brno – venkov, okr. Vyškov (mimo severní část), téměř celou východní polovinu okr. Prostějov zasahující dále do jižní části okr. Olomouc, okr. Přerov (mimo Hranicka), okr. Kroměříž (mimo Holešovska), západní část okr. Zlín, celé okresy Uherské Hradiště a Hodonín. Dále jsou to malé ostrůvky v okolí Brandýsa nad Labem, v okolí Litovle zasahující do jižní části Štemberska v okrese Olomouc, ostrůvek v Osoblažském výběžku, jižně od Hlučína a východně od Frýdku Místku. V uvedených oblastech letošního rojení je velmi účinná i preventivní ochrana proti ponravám desinsekcí pozemků, kam samičky odlétají klást vajíčka. Tento způsob ochrany je doporučován pouze na těch pozemcích, kde budou v letech 2007 a 2008 založeny ovocné nebo révové školky, jahodníkové plantáže a prováděna výsadba vinic. Používané přípravky se ihned po aplikaci zapravují do půdy. Na takto ošetřených pozemcích je zákaz pěstování kořenové zeleniny v tomto i následujícím roce. Je to nejúčinnější způsob ochrany, neboť hyne 80 – 90 % líhnoucích se ponrav. V pozdější době, jakmile ponravy dosáhnou 2. a 3. vzrůstového stupně, jsou již značně odolné vůči chemickým přípravkům a ošetření selhává. V současnosti jsou možnosti využití insekticidů velmi omezené. Povolený Dursban 10 G (chlorpyrifos) má povolení proti chroustu obecnému pouze v lesních školkách a okrasných rostlinách. Vzhledem k těmto okolnostem je velmi důležité provádění výše uvedených preventivních opatření. V roce 2007 od jara do konce července jsou škody způsobené 3. vzrůstovým stupněm ponrav (šířka hlavové schránky 6,5 mm) místy v následujících oblastech: Východní polovina okr. Kutná Hora, východní část okr. Hradec Králové zasahující do severovýchodní části okr. Pardubice, jihovýchodní část okr. Tábor (ostrůvek mezi Táborem a Soběslaví), východní část okr. České Budějovice (na východ od Českých Budějovic zasahující do okolí Třeboně a dále zasahující do okresu Jindřichův Hradec), v okolí Svitav a Boskovic, v okr. Znojmo, v západní polovině okr. Břeclav. Ve jmenovaných oblastech abychom zabránili škodám na speciálních plodinách doporučujeme zejména v blízkosti žírovišť chroustů zjistit před jejich výsadbou na jaře kontrolními výkopky početnost ponrav v půdě. Do výměry 0,3 ha je nutno kopat pět až deset sond, na větších pozemcích na každých 0,10 ha dvě až pět sond o rozměrech 100 x 100 x 60 cm (hloubka). Zjistíme-li více než 0,5 ponravy 3. vzrůstového stupně (šířka hlavové schránky 6,5 mm) nebo jednu ponravu 2. vzrůstového stupně (šířka hlavové schránky 4,0 mm) v průměru na 1 m², nedoporučujeme zde zakládat ovocné a révové školky, neboť by došlo k jejich poškození. Rovněž již nedoporučujeme žádný chemický zákrok, neboť ošetření se míjí účinkem. V tomto případě je nutno hledat náhradní parcely se slabším výskytem ponrav. Zjistíme-li ve výkopech pouze ponravy 3. vzrůstového stupně, lze pozemek použít k výsadbě ovocných a révových školek nebo jahodníkových plantáží již letos na podzim, neboť koncem července se ponravy zakuklí. V případě, že ve výkopech najdeme i ponravy 2. vzrůstového stupně (při hustotě jedné a více ponrav na 1 m²) nelze pozemky použít k výsadbě těchto kultur ani letošního roku, ani na jaře roku 2008.

(Ing. František Muška, Ph.D., SRS – SPOR Brno, kráceno)

Pojištění sadů

Dotace pojištění

Ministr zemědělství jakožto jediný akcionář obchodní společnosti Podpurný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s., svým Rozhodnutím schválil nové Zásady pro poskytování finanční podpory pojištění pro rok 2007 Podpurným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a.s.

Termín přijímání žádostí o poskytnutí finanční podpory byl stanoven pro rok 2007 na den 3.9.2007. Tímto dnem je možné podávat žádosti o poskytnutí finanční podpory Pojištění. **Ukončení přijímání žádostí je stanoveno na den 1.11.2007 včetně.**

Podprogram: Podpora pěstitelů na úhradu nákladů spojených s pojištěním plodin

Komu je podprogram určen: podpora bude poskytnuta pěstiteli, který splňuje všechny podmínky pro poskytnutí finanční podpory pojištění uvedené na tomto odkazu http://www.pgrlf.cz/download/zempoj_zasady.pdf, a který na své jméno sjednal smluvní pojištění plodin. Za plodiny se nepovažují lesní porosty a lesní školky. Uvedeným pojištěním se rozumí pojištění plodin pro případ:

- krupobití, požáru, vichřice, povodně nebo záplavy, sesuvu půdy, vyzimování, vymrznutí, jarního mrazu nebo mrazu.

Výše podpory:

až **do** 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění speciálních plodin pro rok 2007
až **do** 35 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění ostatních plodin pro rok 2007
(ve srovnání s loňským rokem přibylo u výše podpor „kouzelné slůvko“ do 50%, což fakticky znamená, že podpora může být nižší než 50 % nákladů a to dle objemu požadovaných prostředků zemědělci a daným rozpočtem. V roce 2006 byla podpora vyplacena každému, kdo splnil podmínky ve výši 50 % - pozn.redakce)

Pro účely poskytování finanční podpory se **speciálními plodinami**, jakožto předměty pojištění, rozumí:

- trvalé kultury vč. školek, tj. réva vinná, chmel,
- ovoce (meruňky, jablka, hrušky, třešně, višně, broskve, rybíz, angrešt, ořechy, mandloně, kdoule, švestky, slívy, ryngle, maliny, ostružiny),
- jahody,
- konzumní zelenina (celer, mrkev, petržel, pastinák, křen, ředkvička, ředkev, kedlubny, kapusta, květák, zelí, cibule, česnek, pažitka, pór, cukety, okurky, paprika, rajčata, salát, špenát, kopr, brokolice),
- okrasné rostliny vč. školek, přadné rostliny (len a konopí).

(PGRLF)

Vláda schválila podmínky pojištění do dalších let

Na podporu zemědělského pojištění je z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu pro letošní rok vyčleněno tři sta milionů korun. O podmínkách poskytování této finanční podpory na pojištění proti některým nepříznivým klimatickým a zooveterinárním jevům informoval ministr zemědělství Petr Gandalovič vládu. „Jde nám o to, aby se farmáři pojistili proti možným rizikům. V případě hospodářských zvířat jim budeme refundovat dvacet procent prokazatelně uhrazených nákladů na pojištění, pěstitelům třicet pět, respektive u speciálních plodin až padesát procent,“ oznámil ministr zemědělství Petr Gandalovič. „Věříme, že tato strategie bude nejen zmenšovat případnou zátěž na státní rozpočet, ale povede postupně navíc ke snižování sazby pojištění,“ dodal. Finanční podporu pojištění poskytuje Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s., z výnosu majetku již od roku 2004. Cílem poskytování této podpory je eliminace rizika a požadavků na náhradu škody ze státního rozpočtu v případě vzniku mimořádně nepříznivých klimatických nebo zooveterinárních událostí. Podmínky pro poskytování této podpory jsou v souladu s pokyny

Bruselu ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví pro období 2007 až 2013 a jsou uvedeny v Zásadách pro poskytování finanční podpory pojištění pro rok 2007 Podpůrným a garančním lesnickým a rolnickým fondem.

(Mze)

Finance EU

Jaká je budoucnost Společné zemědělské politiky EU z pohledu ČR?

Společná zemědělská politika (SZP) hraje mezi ostatními evropskými politikami významnou roli především do budoucna z hlediska strategického zásobení potravinami a obnovitelnými zdroji energie a z pohledu rozvoje venkovských regionů. V diskuzi o budoucí podobě SZP se tedy v zásadě řeší dvě otázky: jak má vypadat, aby odpovídala potřebám a výzvám 21. století, a kolik finančních prostředků a z jakých zdrojů má být na ni vyčleněno. Na to odpoví nadcházející „zdravotní pověrka“ a následná velká debata k podobě SZP a její úloze jako významné položce evropského rozpočtu. Ministr zemědělství Petr Gandalovič mj. upozornil na určitou výjimečnost právě našeho předsednického mandátu. „Naše předsednictví bude specifické a role České republiky citlivější navíc z toho důvodu, že v červnu 2009 končí funkční období stávajícího složení Evropské komise a následně se budou konat volby do Evropského parlamentu. To všechno naše předsednictví nepochybně ovlivní a my budeme konfrontováni s mnohem intenzivnější veřejnou diskusí.“ „V zemědělském sektoru bude mít naše předsednictví poměrně unikátní rysy z hlediska objemu práce. Dostatečně to dokumentuje sto osmnáct pracovních skupin, osmdesát pět řídicích výborů, které budeme muset zásobovat agendou, koordinovat a efektivně administrovat, více než sto zasedání zabývajících se zemědělskou problematikou a přes sedmdesát věnovaných veterinárním a fyto-sanitárním tématům,“ vypočetl 1. náměstek ministra zemědělství Ivo Hlaváč. MZe se teď proto zaměřuje na získání kvalitní expertní základny. „Evidujeme téměř dvě stovky expertů, z čehož přibližně polovina je z ministerstva,“ doplnil náměstek Hlaváč.

(Mze)

Výdaje EU na společnou zemědělskou politiku z rozpočtu 2006

Evropská komise uveřejnila koncem září obsáhlou zprávu o rozpočtu EU za rok 2006, kde jedna kapitola patří financování Společné zemědělské politiky (CAP – SZP) prostřednictvím EAGGF (Evropský zemědělský orientační a garanční fond) podle hlavních výdajových položek a rozdělení mezi jednotlivé členské státy. Společná zemědělská politika EU byla od roku 1990 několikrát reformovaná. Zásadnější reforma provedená naposledy v roce 2003 se soustřeďuje na sladění zemědělské produkce se spotřebitelskou poptávkou, oddělování zemědělských subvencí od produkce (decoupling) a přesunutí financí z podpory trhu na přímé platby pro farmy a rozvoj venkova. V roce 2006 bylo ze společného rozpočtu EU vydáno na společnou zemědělskou politiku prostřednictvím EAGGF celkem 49 798,8 mil. EUR, to je o 2,75 % více než v roce 2005. Tato suma představuje 46,7 % z celkových výdajů rozpočtu EU ve srovnání se 46,2 % v roce 2005, se 43,5 % roce 2004 a se 49,0 % v roce 2003. Výdaje na SZP v roce 2006 představují 0,44 % z celkového hrubého domácího produktu vytvořeného v EU-25.

Z rozpočtu EAGGF bylo přiděleno asi 42,4 mld. EUR na přímé platby farmářům a podporu zemědělského trhu, což je přibližně stejná suma jako v roce 2005. Více než 34,2 mld. EUR z této sumy bylo přiděleno na přímé platby, mezi nimi asi polovina prostředků byla vynaložena v souladu s posledními reformami na základě programu jednotných plateb na farmu (Single Farm Payment Scheme) a tedy nevázaných na množství produkce. Takto pojatá podpora zemědělství se soustřeďuje na zajišťování stability důchodů zemědělských výrobců a

posilování pravidel ochrany životního prostředí. Zbývající přímé podpory byly spojeny se specifickými zemědělskými produkty. Rozpočtové výdaje 2006 na podporu trhu ve výši asi 8,2 mld. EUR pokrývají výdaje na podporu trhu se zemědělskými produkty jako jsou obiloviny, rýže, cukr, olivový olej, ovoce zelenina, hovězí a telecí maso, mléko a mléčné produkty. Tyto prostředky se vyčerpaly hlavně na exportní subvence a skladování zásob z intervenčních nákupů. Pro zajištění stability a rozvoje zemědělských oblastí se nyní zdůrazňuje rozvoj venkova, především prostřednictvím diverzifikace místních ekonomik. Pro tento účel včetně ekologických opatření bylo z rozpočtu EAGGF (sekce orientace, tzv. druhý pilíř SZP) v roce 2006 uvolněno asi 7,8 mld. EUR. K této sumě muselo být přidáno na programy rozvoje venkova asi 3,9 mld. EUR financovaných ze strukturálních fondů, protože nový jednotný fond rozvoje venkova (ERDF) bude fungovat až od roku 2007. Dnes jsou programy rozvoje venkova zaměřeny hlavně na vytváření pracovních příležitostí mimo městské oblasti a růst zaměstnanosti na venkově. Kromě toho nároky na čerpání prostředků ze společných fondů EU porostou také v souladu s přísnými environmentálními nařízeními. Výdaje na rozvoj venkova budou mít během programovaného finančního období 2007-2013 stoupající trend. Současně spolu s tím bude při provádění reformy zemědělské politiky klesat v rozpočtu EU podíl přímých dotací pro zemědělce a tržně orientovaných subvencí. Z prostředků celkového koláče fondu na podporu zemědělství (EAGGF) mezi jednotlivé členské státy si nejvíce ukrojila Francie, na kterou v roce 2006 připadlo 20,3 % ve srovnání s 20,7 % v roce 2005 a 21,6 % v roce 2004. Za Francií následují Španělsko (13,4 %), Německo (13,2 %), Itálie (11 %), Velká Británie (8,7 %), Řecko (6,2 %) a na sedmém místě je Polsko (4,3 %). Deset nových členských států, které vstoupily do EU v roce 2004, získalo v roce 2006 na podporu zemědělství dohromady 4 500 mil. EUR, to je z celkových prostředků EAGGF 9,04 %. Z této sumy připadalo na 1. pilíř společné zemědělské politiky (přímá podpora farem a ochrana trhu 1 750,9 mil. EUR a na 2. pilíř (rozvoj venkova a ochrana prostředí) 2 115,6 mil. EUR.

(ÚZPI)

Brusel plánuje snížení dotací

Brusel připravuje reformu společné zemědělské politiky. Zaměří se především na krácení zemědělských dotací. Plánuje zavést minimální a maximální výši dotací ještě před rokem 2013. Kromě toho chce zrušit všechny podpory pro obiloviny. Předpokládané změny se zřejmě dotknou i mlékárenského sektoru. Podle nového návrhu společné zemědělské politiky by stanovení limitů na dotace mělo vést k postupnému poklesu dotací. U dotací vyšších než 3000 eur, což představuje asi 82 500 Kč, by měl pokles představovat asi 45 procent z celkového objemu. Evropská komise chce, aby ušetřené prostředky zůstaly v sektoru zemědělství. Objem finančních prostředků by se měl podle Bruselu zvýšit především v oblasti biopaliv, dále oblasti vodohospodářství. Výdaje by měly směřovat i snížení vlivů klimatických změn. Podpora ztrácí smysl podle Evropské komise i pro obiloviny, jejich ceny stoupají. Jejich zásoby se snižují, poptávka po nich roste. Plocha pro pěstování tradičních plodin se zmenšuje, naopak zemědělci více využívají půdu pro pěstování plodin, jež jsou určeny pro výrobu biopaliva. O ústupu od podpory pro komoditu obiloviny vypovídá i nedávné rozhodnutí Evropské komise, která zrušila dovozní cla na obiloviny. Navrhované změny se mají dotknout i mlékárenského sektoru. Brusel pravděpodobně navrhne zvýšení kvót na produkci mléka. Jde zřejmě o to, připravit zemědělce na rok 2015, kdy hodlá Evropská komise zrušit veškeré kvóty.

(Agrafact 2007)

Informace z Polska

Polští zemědělci podali 9 tisíc návrhů na přiznání renty

Polská Agentura pro restrukturalizaci a modernizaci zemědělství (*Agencja Restrukturalizacji i Modernizacji Rolnictwa – ARiMR*) ukončila v letošním roce přijímání návrhů od zemědělců na strukturální rentu. Zemědělci předložili okresním výborům Agentury celkem 8 629 návrhů, což svědčí o jejich současném velkém zájmu o tuto formu podpory. *ARiMR* stanovila roční finanční limity na realizaci tohoto programu. Souvisí to s tím, že v následujících letech až do roku 2013 agentura musí rezervovat peníze pro zemědělce, kteří budou chtít pobírat strukturální renty, až dosáhnou příslušnou věkovou hranici. Základní podmínkou získání této renty je dovršení předdůchodového věku 55 let. V roce 2008 bude *ARiMR* znovu přijímat návrhy na strukturální renty. Předseda *ARiMR* je povinen informovat veřejnost o termínu předkládání návrhů na strukturální renty nejpozději do 31. března 2008. Zároveň může v rámci tohoto programu čerpat rentu (důchody) z jeho aktivity až 50 400 polských zemědělců.

Polsko je jednou ze zemí EU, která věnovala na strukturální renty pro zemědělce nejvíce finančních prostředků. V polském Programu rozvoje venkova (PROW) 2007-2013 je v rozpočtu vyhrazeno pro tuto činnost více než 2,18 mld. EUR (z toho 1,64 mld. EUR pochází ze společného rozpočtu EU a více než 0,5 mld. EUR z národního rozpočtu). V celém Programu rozvoje venkova 2007-2013 se na všechny aktivity realizované prostřednictvím *ARiMR* počítá se sumou 17 mld. EUR, z nichž asi 9 mld. EUR se rezervuje na pomoc malým hospodářstvím (nejvíce v celé EU), v tom jsou obsaženy prostředky na strukturální renty a také na investice v zemědělském sektoru.

(ÚZPI, Trzoda chlewna, 2007)

Rusko: Nechceme polské ovoce

Ruská státní veterinární a fytosanitární správa nevyklučuje zavedení zákazu polských rostlinných produktů, informoval o tom tiskový mluvčí této organizace Alexej Alexejenko.

Pokud i nadále bude Polsko porušovat ruské fytosanitární normy tím, že exportuje do Ruska přes třetí země ovoce a zeleninu, zavedeme časově omezený zákaz dovozu z Polska. Připomněl, že po zavedení embarga na polské potraviny na konci roku 2005, začaly polské produkty jít do Ruska z Litvy, Čech a Lotyšska.

Alexejenko zdůraznil, že v průběhu prvních osmi měsíců roku 2007 bylo několikrát zjištěno překročení maximálních norem reziduí pesticidů, dusičnanů a těžkých kovů v polských rostlinných produktech.

(silvicola.pl-VK)

Polsko: Jablka – problémové ovoce

V Polsku chybí pracovní síly při sklizni jablek. Ovocnáři chtějí zaměstnat i cizince. Cena jablek v tomto roce je vyjímečně vysoká. Ale z důvodu velkého promrznutí ovocnáři mnoho peněz nevydělají. CENY JSOU VYSOKÉ, SKLIZENĚ NÍZKÁ.

Mimo to, že sklizeň jablek trvá již několik týdnů, cena jablek je pořád vysoká jak ve velkoobchodě tak v maloobchodě.

Čím dál tím větší problémy jsou s brigádníky. V tomto roce práce v sadech moc není, kvůli mrazovému poškození, brigádníků je ale ještě méně. Ve firmě Agro-Sad z Lipové nemají problémy s lidmi. Zaměstnávají brigádníky na dohodu a platí velmi dobře. Za den

sklizeně platí v přepočtu 590-660 Kč. V menších sadech ale jsou problémy velmi velké. Platí se za hodinu v přepočtu 37Kč a více + strava. Za měsíc sklizeně jablek si je možno vydělat 7.400-11.100 Kč. Zdá se ale, že tyto peníze pro brigádníky nejsou dostačující.
(ECHO DNIA-VK)

Polsko: Nejvyšší ceny jablek jsou v Polsku

Zpracovatelé průmyslových jablek tvrdí, že cena průmyslových jablek v Polsku je pravděpodobně nejvyšší v celé Evropě. Proto se není čemu divit, že mezeru v polských jabkách vyplňuje import. Zpracovatelé dovážejí jablka především z Čech, Rumunska, Litvy a dokonce i z Holandska. I když je drahý transport, stále se jim to vyplácí. Tento import se ihned projevil na ceně průmyslových jablek. Nyní je v Polsku maximální cena průmyslových jablek v přepočtu 7,80 Kč/kg. Mírně poklesla cena konzumních jablek, protože i když je jablek letos málo, tak přesto v těchto týdnech jich je na trhu nejvíce. Podle nejnovějších informací GUS (statistický úřad) bude v tomto roce o polovinu méně ovoce než v roce 2006.

Cena nákupu průmyslových jablek v regionech Polska:

Region Podkarpatský	5,90-7,30 Kč/kg
Region Malopolský	7,00-7,20 Kč/kg
Region Slezský	7,30 Kč/kg
Region Mazowský	7,70-7,80 Kč/kg
Region Lubelský a Lodzský	7,80 Kč/kg

V posledním týdnu cena průmyslových jablek klesla o 0,2-0,4 Kč/kg. V porovnání s předchozím rokem je cena i tak 4 krát vyšší.

(TVP-VK)

Ovocnáři na kolech

SLAVNOSTI PLODŮ 27.10.2007

Podzimní Slavnosti plodů vedle cykloturistické akce zahrnují i pravidelnou výstavu místní ovocnářské produkce spojenou se soutěží o Jablko roku, Ovocnou dobrotu roku a Ovocný destilát roku.

Přijďte se podělit o krásu podzimních sadů, jejich plodů a poezii zdejší krajiny. V neposlední řadě si připomenout historii, historické památky zdejšího kraje, ale i průkopníky pěstování ovoce v této oblasti jižních Čech.

Sraz účastníků na kolách v Chelčicích dne 27.10.2007 v 9:30 hodin.

Podrobnosti o akci na adrese www.chelcice.cz

Ceny

Ceny ovoce v 40. až 41. kalendářním týdnu 2007

Ovoce	Ceny	
	Pěstitelské	Spotřebitelské
JABLKA tuzemská		
Spartan I.	8 - 13	15 - 22,90
Idared V	14 - 16	
I.	10 - 14	20
Jonagold V	14 - 17	
I.	10 - 15	20 - 29,90
Golden Del. V	14,50 - 16	
I.	12 - 14	20 - 29,90
Šampion V	14 - 16	
I.	11 - 14,50	19,90 - 29,90
Rubín V	14 - 17	
I.	11 - 14,50	23 - 32,90
Gloster V	16	
I.	150	25
Gala V	15 - 17	
I.	11 - 14	24 - 25
JABLKA dovoz		
Golden Delicious		26,90 - 44,90
Granny Smith		29,90 - 39,90
Šampion		24,90
Gala		29,90 - 44,90
OSTATNÍ OVOCE		
Hrušky dovoz		20 - 28
tuzemské	8 - 18	34,90 - 36,90
Citrony		32 - 44,90
Pomeranče		25 - 44,90
Banány		26,90 - 32,90
Vinné hrozny bílé		34,90 - 59,90
dovoz modré		29,90 - 59,90
tuzemsko		25 - 27
Kiwi Kč/ks		2 - 6,90
Grapefruit bílé		24,90 - 39,90
červené		19,90 - 39,90
Blumy		35 - 59,90
Švestky dovoz		29,90 - 35
tuzemsko	15	

(-IŠ-)

Přehled akcí pro zimu 2007/2008

Datum	Místo	Název akce	pořadatel	Garant akce
15.11. 2007	Aldis Hradec Králové	Seminář pěstitelů ovoce	VŠÚO a OUČR	Ing.M.Pražák, CSc. prazak@vsuo.cz tel: 732 659 806
14.1. 2008	Aldis Hradec Králové	Školkařský den	ŠS OUČR	Ing.M.Pražák, CSc. prazak@vsuo.cz tel: 732 659 806
15.- 16.1. 2008	Aldis Hradec Králové	Ovocnářské dny	VŠÚO a OUČR	Ing.M.Lánský lansky@vsuo.cz , tel: 737 630 329 Ing.M.Ludvík unie@vol.cz tel:603 227 889
20.- 21.2. 2008	Skalský Dvůr	Školení OUMS	OUMS	Ing.Jiřina Homolová homolovaa@volny.cz tel: 724 047 937
28.- 29.2. 2008	Seč	Školení VčOU	VčOU	Ing.Václav Ludvík ludvik@vsuo.cz tel: 603 227 884
4.- 7.3. 2008	Výstaviště Brno	Salima 2008	BVV (stánek OUČR)	Ing.Jiřina Homolová homolovaa@volny.cz tel: 724 047 937 Ing.M.Ludvík unie@vol.cz tel:603 227 889
18.3. 2008	Milovice u Hořic	Valná hromada SISPO	SISPO	Ing.M.Lánský lansky@vsuo.cz , tel: 737 630 329
19.3.2008	VŠÚO Holovousy	Valná hromada OUČR	OUČR	Ing.M.Ludvík unie@vol.cz tel:603 227 889
6.-10.4. 2008	Výstaviště Brno	Techagro 2008	BVV	bez účasti OUČR

Vyhraujeme si právo změnit termín a místo akce ! Aktuální termíny akcí budou na www.ovocnarska-unie.cz

Pozvánka

Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o.,
Ovocnářská unie ČR ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR

SEMINÁŘ PĚSTITELŮ OVOCE A OCHRANY ROSTLIN

15. listopadu 2007

kongresové centrum ALDIS a.s.

HRADEC KRÁLOVÉ

PROGRAM SEMINÁŘE

- 8:00-9:00** **Prezence účastníků**
- 9:00** **Zahájení semináře.**
Ing. Václav Ludvík, ředitel VŠÚO Holovousy s.r.o.
- 9:05** **Výběr odrůd jabloní odolných proti skládkovým chorobám.**
Ing. Jan Blažek, CSc., VŠÚO Holovousy s.r.o.
(Výzkumný projekt NAZV QF 4116)
- 9:25** **Změny v předpisech o evidenci přípravků na ochranu rostlin.**
Ing. Martin Ludvík, Ovocnářská unie ČR
- 9:40** **Příspěvek firmy Sumi Agro Czech k chemickému ošetření ovocných sadů.**
p. Jiří Andr
- 10:10** **Přípravky firmy BASF pro ovocnáře v sezóně 2008.**
Ing. Drahomíra Musilová
- 10:40** **Výsledky chemické probírky u jádřovin.**
Ing. Josef Kosina, CSc., VŠÚO Holovousy s.r.o.
(Výzkumný záměr MSM 2527112101)
- 10:55** **Dynamika nárůstu plodů jabloní a hrušní.**
Ing. Aleš Matějčík, Ph.D., VŠÚO Holovousy s.r.o.
(Výzkumný záměr MSM 2527112101)
- 11:10** **Přestávka 15 minut + občerstvení**
- 11:25** **Zkušenosti s pěstováním jabloní ve tvaru Solax po sklizni v roce 2007 v Holovousích.**
Ing. Jan Blažek, CSc., VŠÚO Holovousy s.r.o.
(Výzkumný záměr MSM 2527112101)
- 11:45** **Ochrana proti hospodářsky významným chorobám jádřovin a peckovinstav v roce 2007.**
Ing. Jana Kloutvorová, VŠÚO Holovousy s.r.o.
(Výzkumný záměr MSM 2527112101, Výzkumný projekt NAZV 1658071)
- 12:00** **Metody eliminace virů z jádřovin.**
Ing. Jiří Sedlák, Ph.D., VŠÚO Holovousy s.r.o.
(Výzkumný záměr MSM 2527112101)
- 12:15** **Odrůdy slivoní vhodné pro zpracování.**
Ing. František Paprštejn, CSc., VŠÚO Holovousy s.r.o.
(Výzkumný projekt NAZV QF 4111)
- 12:30** **Víceleté zkušenosti s využitím herbicidů a fertigací u jádřovin, využití pomocných látek v ovocných výsadbách.**
Ing. Miroslav Pražák, CSc., VŠÚO Holovousy s.r.o.
(Výzkumný záměr MSM 2527112101)
- 12:45** **Diskuse a ukončení semináře.**
- 13:00** **O b ě d**

ORGANIZAČNÍ POKYNY

- Seminář se bude konat ve čtvrtek 15. listopadu 2007 v Jednacím sále kongresového centra ALDIS a.s. v Hradci Králové od 9 hodin.
- Účastnický poplatek za osobu činí 200 Kč (stravné). Platí se v hotovosti při prezenci.
Příhlášku nezasílejte – s Vaší účastí počítáme.

Garant semináře: Ing. Miroslav Pražák, CSc., e-mail: prazak@vsuo.cz, telefon: 493692821-3, 732659806

Export-import jablek

Přehled o zahraničním obchodu ČR s konzumními a moštovými jablky (tuny)

Kalendářní rok				Marketingový rok (tj. od 1. 7. – 30. 6. následujícího roku)			
		Konzumní jablka	Moštová jablka			Konzumní jablka	Moštová jablka
2001	DOVOZ	36 631	1 287	2001/02	DOVOZ	47 669	984
	VÝVOZ	7 082	34 149		VÝVOZ	2 969	34 149
2002	DOVOZ	38 347	47	2002/03	DOVOZ	34 465	98
	VÝVOZ	3 341	77 251		VÝVOZ	4 533	78 729
2003	DOVOZ	37 840	5 935	2003/04	DOVOZ	43 960	6 065
	VÝVOZ	4 713	37 422		VÝVOZ	3 027	36 510
2004	DOVOZ	50 825	1 502	2004/05	DOVOZ	52 955	3 367
	VÝVOZ	3 743	76 553		VÝVOZ	12 631	77 499
2005	DOVOZ	66 789	4 149	2005/06	DOVOZ	85 286	3 827
	VÝVOZ	13 954	29 014		VÝVOZ	20 934	26 503
2006	DOVOZ	79 044	2 640	2006/07	DOVOZ	64 847	2 648
	VÝVOZ	20 552	58 389		VÝVOZ	10 688	60 716

Pramen: Celní statistika

Poznámka: od 1. 5. 2004 údaje zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

(dle Mze)